Teknoloji ve Hayat · Tekrar Föyü

Ad Soyad: .....
Sınıf / No: .....

Ünite özeti

Tekhne'den teknolojiye
- Tekhne: aletheia (açığa çıkarma) ve poiesis (sanatsal üretim)
- Teknik: insanın doğaya müdahalesini içeren yapay süreç
- Teknoloji: zorlukları aşmaya yarayan araç, yöntem bulma ve geliştirme bilgisi

Endüstri 1.0 – 4.0
- 1.0 buhar ve makineleşme · 2.0 elektrik ve seri üretim
- 3.0 otomasyon ve robotlar
- 4.0 yapay zekâ ve akıllı fabrikalar

Dört tutum
- Teknolojik anarşi: güç, zenginlik, doğayı kontrol adına destek
- Teknofili: teknolojiye aşırı düşkünlük · Teknofobi: korku ve ret
- Uygun teknoloji: önce amaç ve değer

İki problem türü
- Ontolojik: varlık, var oluş ve gerçeklik algısı
- Ontolojik anlam kaybı · yabancılaşma
- Aksiyolojik: güvenlik · değerlerin tahribatı · ahlaki eylemin imkânı

Aksiyolojik problemler
- Güvenlik: mahremiyet ihlali, siber saldırı, silahlanma
- Değerlerin tahribatı: bireysel ve toplumsal yaşamın temelindeki değerlerin yitirilmesi
- Ahlaki eylemin imkânı: yeni durumlarda etik kurallar oluşturulamaz

Heidegger
- Dört olgu: varlığın anlamının unutulması, köksüzleşme, yurtsuzluk, çerçeveleme
- Çerçeveleme: doğayı ölçülebilir öğelere çevirmek
- Örnek: bir dereyi yalnızca üretilecek elektrik miktarı olarak görmek

Heidegger ve Marcel
- İkisi de yabancılaşma ve anlam kaybına varır
- Heidegger sorunu teknolojinin özünde, çerçevelemede arar
- Marcel insanın makineleştirilmesinde, objektifleştirmede arar

Baudrillard
- Simüle etmek: gerçek olmayanı gerçekmiş gibi sunmak
- Simülakr: gerçeklik olarak algılanmak istenen görünüm
- Simülasyon: bir işleyişin yapay olarak yeniden üretilmesi

Bauman ve Ellul
- Bauman: sosyal medya, ahlaki ve etik kısıtlamalardan uzak bir ifade alanıdır
- Bauman'a göre teknoloji kördür; bir yere varmak için değil, hareket ettiği için hareket eder
- Ellul: teknolojinin açtığı yarayı teknolojiyle kapatmak nafile bir çabadır

Habermas
- Teknoloji bir ideolojidir; insanın sonunu getirecek riskler taşır
- İnsanın sosyal ve politik duruşu gücünü yitirir
- Devletin üst kurumları teknolojiye yön verme gücünü kaybeder

felsefesinifi.com

Kendini Dene

Ad Soyad: .....
Sınıf / No: .....

A. Çoktan seçmeli

1. Tekhne kavramı hangi iki anlamı taşır?
   A) Aletheia ve poiesis
   B) Simülakr ve simülasyon
   C) Teknofili ve teknofobi
   D) Ontoloji ve aksiyoloji

2. Teknolojiye aşırı düşkünlüğü ifade eden tutum hangisidir?
   A) Teknofobi
   B) Teknofili
   C) Uygun teknoloji
   D) Teknolojik anarşi

3. Teknolojiyi kullanmadan önce amacı ve değerleri öne alan tutum hangisidir?
   A) Teknolojik anarşi
   B) Teknofili
   C) Teknofobi
   D) Uygun teknoloji

4. Yapay zekâ ve akıllı fabrikalar hangi dönemin özelliğidir?
   A) Endüstri 1.0
   B) Endüstri 2.0
   C) Endüstri 3.0
   D) Endüstri 4.0

5. Heidegger'e göre doğayı ölçülebilir öğelere çevirmeye ne ad verilir?
   A) Simülasyon
   B) Çerçeveleme
   C) Yabancılaşma
   D) İdeoloji

6. "Teknoloji bir ideolojidir." diyen düşünür kimdir?
   A) Habermas
   B) Baudrillard
   C) Marcel
   D) Heidegger

7. Gerçek olmayan bir şeyi gerçekmiş gibi sunmaya ne denir?
   A) Simüle etmek
   B) Simülakr
   C) Simülasyon
   D) Çerçeveleme

8. Mahremiyet ihlali ve siber saldırı hangi problem başlığına girer?
   A) Ontolojik anlam kaybı
   B) Yabancılaşma
   C) Güvenlik sorunları
   D) Değerlerin tahribatı

B. Doğru mu, yanlış mı?

1. Ontolojik problemler varlık, var oluş ve gerçeklik algısıyla ilgilidir.	D / Y
2. Teknofobi teknolojiye korku ve retle yaklaşır.	D / Y
3. Heidegger'e göre teknolojiye isyan etmek çözümdür.	D / Y
4. Marcel sorunu insanın makineleştirilmesinde arar.	D / Y
5. Endüstri 3.0 buhar ve makineleşme dönemidir.	D / Y
6. Ellul'e göre teknolojinin açtığı yarayı teknolojiyle kapatmak mümkündür.	D / Y

felsefesinifi.com

C. Eşleştir

Soldaki kavramın yanına sağdaki doğru açıklamanın harfini yaz.

1. Heidegger ( )	a) Teknolojinin açtığı yarayı teknolojiyle kapatmak nafile bir çabadır
2. Marcel ( )	b) Simülasyon gerçeğin yerini alır
3. Ellul ( )	c) Teknoloji kördür
4. Baudrillard ( )	d) Teknoloji bir ideolojidir
5. Bauman ( )	e) Çerçeveleme
6. Habermas ( )	f) İnsanın makineleştirilmesi, objektifleştirme

D. Düşün ve yaz

1. Teknolojiye karşı dört tutumdan hangisi sana daha yakın? Gerekçesiyle yaz.

2. Günlük hayatından bir örnekle ontolojik ve aksiyolojik bir problemi ayırt et.

3. Bir buluşun "işe yaraması" ile "iyi olması" aynı şey midir?

felsefesinifi.com

Cevap Anahtarı

A

1. A) Aletheia ve poiesis
2. B) Teknofili
3. D) Uygun teknoloji
4. D) Endüstri 4.0
5. B) Çerçeveleme
6. A) Habermas
7. A) Simüle etmek
8. C) Güvenlik sorunları

B

1. Doğru
2. Doğru
3. Yanlış
4. Doğru
5. Yanlış
6. Yanlış

C

1. Heidegger: e
2. Marcel: f
3. Ellul: a
4. Baudrillard: b
5. Bauman: c
6. Habermas: d

felsefesinifi.com